

Finansminister har afslaaet saadanne Tilbud, ikke villet gaa ind paa Forhandlinger derom, rimeligvis ved Udsigten til, at han kunde faa bedre Betingelser. Ingen ved i dette Øjeblik, om disse Betingelser blive bedre end de, der den Gang bleve tilbudte den højtærede Finansminister, men man kan ikke nægte, at det havde været meget heldigt, om vi i dette Øjeblik havde haft et fast Statslaan, og den Sag havde været endt, saa at man ikke atter her skulde forhandle om et midlertidigt Statslaan. Jeg tror altsaa, at den højtærede Finansminister kunde have undgaaet den Kalamitet, kan jeg vel godt kalde det, hvis han havde slaaet til i rette Tid.

Det Statslaan, som den højtærede Finansminister tænker paa at optage, var, hvis jeg ikke tager fejl, paa 150 Mill. Frs., altsaa 108 Mill. Kr. Det er ikke saa mærkeligt, at det kan blive et saa stort Beløb. Naar Forholdet er dette, at vi skulle tilbagebetale 69 Mill. Kr., bliver der ikke saa stort et Beløb tilbage, og naar den højtærede Finansminister har de Planer, som udvikles gennem Finanslovforslaget, om at skaffe os en mere likvid Kassebeholdning og omskabe Reservefonden, kan man ogsaa sige, at dertil kræves der ikke faa, i dette Tilfælde laante, Millioner. Hvis der nu optages et saadant Statslaan paa 108 Mill. Kr. — jeg vil gaa ud fra, at det er det rette — hvorledes vil saa vor Statsgæld være? Vi have i dette Øjeblik en indenlandsk Statsgæld paa 81 Mill. Kr., men deraf ere de 20 Mill. Kr. den Obligation, som Staten har nedlagt i Hypotekbanken, og da Renten deraf opføres dels som en Indtægt, dels som Udgift, som Versurpost, paa Finansloven, kan man se bort derfra. Der er altsaa 61 Mill. Kr. i indenlandsk Statsgæld, og i det Øjeblik Finansaaret slutter, vil der være en udenlandsk Statsgæld af 201 Mill. Kr., vi komme altsaa op til 262 Mill. Kr. Statsgæld i Øjeblikket. Komme dertil 108 Mill. Kr., faa vi en Statsgæld paa 370 Mill. Kr., og deraf ere omtrent de 180 Mill. Kr. laante siden 1901; Systemskiftet har altsaa i den Henseende ikke været saa behageligt for Statshusholdningen som i mange andre Henseender, idet det har givet os en Forøgelse af Statsgælden med 180 Mill. Kr., hvorved altsaa Statsgælden, som den vil blive om nogle Maaneder, hvis alt gaar, som den højtærede Finansminister vil, er forøget med Halvdelen. Hvad vil Renten blive af dette, kan man spørge. Den vil blive noget over 13 Mill. Kr., og naar dertil kommer Afdragene paa Statsgælden, kommer man op til omtrent 16 Mill. Kr. aarlig. Det vil sige, at den danske Stat til Renter og

Afdrag af sin Statsgæld maa yde mellem $\frac{1}{6}$ og $\frac{1}{7}$ af sine Indtægter. Denne Statsgæld paa 370 Mill. Kr. vil ikke gaa ned, og ogsaa Renten vil holde sig, hvis alt gaar, som den højtærede Finansminister vil. Thi da hans Finanslov indeholder et Forslag om, at der skal optages et indenlandsk Statslaan, som han paa den Finanslov, han kalder en normal Finanslov, sætter til ca. 3 Millioner, vil i det højeste Forskellen blive den, at den udenlandske Gæld gaar ned, medens den indenlandske stiger, og den vil stige baade med Renter og Afdrag. Følgelig vil der, saa vidt man kan forudse, blive en konstant Statsgæld for Danmark af 370 Millioner, og de Rente- og Afdragsbeløb, der gaa til, ville blive mellem 16 og 17 Millioner, det er Udsigten.

Jeg har dvalet et Øjeblik ved dette paatænkte indenlandske Statslaan af den Aarsag, at jeg egentlig ikke forstaar, at den højtærede Finansminister ikke har tænkt paa, at der var en tredje Mulighed med Hensyn til den forstaaende Afvikling af vor Gæld. Han har kun nævnt 2 Muligheder i Dag. Han har nævnt her som den ene Mulighed, at man skulde stifte et nyt midlertidigt Laan, og som den anden, at man skulde betale Pengene af den forhaandenværende Beholdning i Statskassen. Men der var jo en tredje Mulighed, nemlig: den at optage et indenlandsk Statslaan til Beløbet og slippe for at gaa til Udlandet. Der havde sikkert ikke — derom er jeg ganske overbevist — været nogen Vanskelighed ved at faa et indenlandsk Statslaan paa dette Beløb. Pengene behøvedes maaske ikke straks for Statskassen, des bedre, og man vilde nemt kunne have faaet et Konsortium af Banker til at overtage 15 Mill. Kr., og saa kunde man sælge Obligationer, efterhaanden som man behøvede Penge. Naar den højtærede Finansminister er inde paa at optage et indenlandsk Statslaan hvert Aar og tænker sig det i Serier paa 10 Millioner, saa ved jeg ikke, hvorfor han ikke kan tænke sig nu, om jeg saa maa sige, at optage en Serie paa 15 Millioner og derved faa Pengene og neppe faa dem dyrere end i Udlandet. Derved vilde være opnaaet det, at vi ikke havde behøvet at gaa til Udlandet og ulejlige udenlandske Bankiers paa ny med denne Sag, og vi havde staaet som en i pengelig Henseende stærkere Stat, som selv kunde faa betalt i Inlandet den Gæld, som vi have gjort. Ogsaa i den Henseende tror jeg, dette vilde have været heldigt, at naar man endelig vil søge et Statslaan i Udlandet, saa var det rimeligt at søge det netop til det Øjemed, som er